

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Območna enota Ljubljana

**STROKOVNE ZASNOVE
VARSTVA KULTURNE DEDIŠČINE
za območje občine RIBNICA**

Pripravile:

Petra Jernejec Babič, univ. dipl. inž. kraj. arh., konservatorska svetovalka
Nataša Pirnat, univ. dipl. geog., višja konservatorka
Aleksandra Renčelj, univ. dipl. etnologinja in kult. antropolog., konservatorka

Vodja območne enote:

Boris Vičič
univ. dipl. arheolog
konservatorski svetoalec

Ljubljana, februar 2008

Vsebina

1	UVOD	3
2	PRAVNE OSNOVE	4
2.1	ZAKONSKI IN PODZAKONSKI AKTI	4
2.2	DRUGE PRAVNO-FORMALNE PODLAGE:	4
3	SPLOŠNA IZHODIŠČA	5
4	SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI.....	6
4.1	REŽIM ZA VAROVANJE ARHEOLOŠKE DEDIŠČINE	6
4.2	REŽIM ZA VAROVANJE STAVBNE DEDIŠČINE.....	7
4.3	REŽIM ZA VAROVANJE MEMORIALNE DEDIŠČINE	8
4.4	REŽIM ZA VAROVANJE NASELBINSKE DEDIŠČINE.....	8
4.5	REŽIM ZA VAROVANJE VRTNOARHITEKTURNE DEDIŠČINE.....	8
4.6	REŽIM ZA VAROVANJE DEDIŠČINSKE KULTURNE KRAJINE	9
4.7	REŽIM ZA VAROVANJE ZGODOVINSKE KRAJINE	9
4.8	REŽIM ZA POSEBNE TIPE DEDIŠČINE	9
4.9	VPLIVNO OBMOČJE	10
5	SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE	11

1 UVOD

Na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS št. 7/99, v nadaljevanju - ZVKD) mora pripravljalec pri sprejemanju aktov s področja urejanja prostora kot obvezno sestavino za presojo vplivov na nepremično dediščino, ki jih je v uresničevanju teh načrtov mogoče pričakovati, upoštevati strokovne zasnove za varstvo dediščine (v nadaljevanju – strokovne zasnove). Strokovne zasnove izdelata Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana (v nadaljevanju ZVKDS, OE Ljubljana), kot pristojna strokovna javna služba

Za območje občine Ribnica so bile za potrebe priprav prostorskih aktov pripravljene:

- **Strokovne podlage s področja varstva kulturne dediščine za spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega plana občine Ribnica (Ljubljana, avgust, 2000).**

Na podlagi zakona o urejanju prostora (Ur. l. RS št. 110/02, 8/03 – popravek) ter Zakona o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS 33/07) pa so bile izdane za potrebe priprave prostorskih aktov, ki veljajo na območju občine Ribnica naslednje (kulturnovarstvene) smernice:

- **Kulturnovarstvene smernice k osnutku sprememb in dopolnitev prostorsko ureditvenih pogojev (Ljubljana, april, 2005).**
- **Smernice s področja varstva kulturne dediščine za Regionalno zasnovo prostorskega razvoja Jugovzhodne Slovenije za (Ljubljana, februar, 2006).**
- **Smernice varstva kulturne dediščine za Strategijo prostorskega razvoja Občine Ribnica (Ljubljana, marec, 2007).**
- **Smernice varstva kulturne dediščine za Prostorski red Občine Ribnica (Ljubljana, marec, 2007).**

Strokovne zasnove vključujejo enote dediščine, ki so v času njihove priprave evidentirane kot kulturna dediščina. Ker pa se podatki o evidentirani kulturni dediščini spreminjajo (novi vpisi v register nepremične kulturne dediščine, spremembe vpisov, izbrisi,...) se morajo spreminjati (dopolnjevati, ažurirati) tudi strokovne zasnove. To je pomembno tudi zato, ker kulturnovarstveni akti ne smejo biti v nasprotju s strokovno zasnovo varstva kulturne dediščine (41. člen ZVKD).

Ker so bile za območje občine Ribnica izdelane strokovne zasnove, datirane v različnih časovnih obdobjih, katerih vsebina je bila občini posredovana s smernicami za različne prostorske akte, je ZVKDS, OE Ljubljana z namenom boljšega pregleda in jasnosti, izdelal pričujoči čistopis strokovnih zasnov (na podlagi ZVKD 40. – 43. člen) za območje občine Ribnica.

2 PRAVNE OSNOVE

2.1 Zakonski in podzakonski akti

- Ustava Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 33/91)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture – uradno prečiščeno besedilo (ZUJIK-UPB1, Ur.l. RS, št. 77/07)
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD, Ur.l. RS, št. 7/99)
- Zakon o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lastnini (ZLKSDL, Ur.l. RS, št. 89/99, 107/99)
- Zakon o urejanju prostora (Ur.l. RS, št. 110/02, št. 8/03 – popravek, 58/03-ZZK-1) s podzakonskimi akti
- Zakon o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS št. 33/07) s podzakonskimi akti
- Zakon o graditvi objektov - uradno prečiščeno besedilo (ZGO-1-UPB1, Ur.l. RS, št. 102/04) s podzakonskimi akti
- Pravilnik o registru nepremične kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 25/02)
- Sklep o kulturnih spomenikih in naravnih znamenitostih, ki so postali last Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 46/97)

Sprejete in ratificirane mednarodne pogodbe

- Zakon o ratifikaciji Evropske kulturne konvencije št. 18 (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Protokol k Haaški konvenciji (Uradni list FLRJ - Mednarodne pogodbe, št. 4/56)
- Uredba o ratifikaciji Konvencije o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice na njih (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije št. 121 o varstvu evropskega arhitektonskega bogastva (Ur.l. RS, št. 7/93) – t.im. Granadska konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (MEKVAD, Ur.l. RS - Mednarodne pogodbe, št. 7-21/99, 24/99) - t.im. Malteška konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (MEKK. Ur.l. RS, št. 19/03) – t.im. Krajinska konvencija

2.2 Druge pravno-formalne podlage:

Državni prostorski akti:

- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS, Ur.l. RS, št. 76/04)
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (PRS, Ur.l. RS, št. 122/04)

Občinski razglasitveni akt:

- Odlok o razglasitvi starega mestnega jedra Ribnice za kulturni in zgodovinski spomenik; (Ur. list RS, št. III/21, str. 1109-1115, št. 1021, 29.4.1993).

3 SPLOŠNA IZHODIŠČA

Celostno ohranjanje dediščine

Predstavlja smiselno porazdelitev nalog ohranjanja dediščine med različne državne organe in na lokalne skupnosti ter njihovo medsebojno sodelovanje. Državljeni, lastniki dediščine in drugi zainteresirani (društva, združenja, nevladne organizacije) so pomemben in enakopraven soudeleženec pri sprejemanju odločitev na vseh ravneh odločanja. Celostno varstvo dediščine se načrtuje in uresničuje tudi z instrumenti urejanja prostora. Različne dejavnosti in rabe, ki se pojavljajo v prostoru, se morajo seznaniti z omejitvami in prednostmi zaradi varstva dediščine že na nivoju strateških prostorskih aktov in upoštevati varstvena načela, ki zagotavljajo ohranitev kulturne funkcije dediščine v prostoru.

Načela, ki izhajajo iz zagotavljanja celostnega varstva dediščine, so:

- varstvo dediščine je treba vključiti med cilje prostorskega planiranja, od priprave razvojnih načrtov do izdajanja dovoljenj za posege;
- varstvo zahteva sodelovanje na vseh ravneh (med urbanisti, investitorji in konservatorji) ter vključevanje in obveščanje javnosti;
- varstvo dediščine ne vključuje le posameznih spomenikov, pač pa celotno človekovo okolje;
- varstvo vključuje ne samo najpomembnejše spomenike, ampak tudi tiste skromnejše stavbe, ki same po sebi nimajo lastnosti spomenika, a imajo izreden pomen v kontekstu celote naselja in kvalitetno oblikujejo njihov značaj;
- zagotoviti varstvo in prenovu objektov kulturne dediščine v prostoru na tak način, da ji zagotovimo ustrezno uporabo v skladu s sodobnimi potrebami in načinom življenja.

Trajnostna raba

Ustrezen prostorski razvoj s svojimi prostorskimi rešitvami mora omogočati trajnostno rabo dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča degradacije dediščine ali celo izgube dediščinskih (spomeniških) lastnosti, ki se morajo ohranjati za sedanje in bodoče generacije. Dediščina je neobnovljiv vir, ki potrebuje za svoj obstoj aktivno (upo)rabo, vendar le do določenih meja.

Dediščina kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja

Vzdržen prostorski razvoj vključuje štiri vidike ali dimenzije vzdržnosti: ekonomsko, socialno, okoljsko in kulturno. Ohranjena dediščina in njena integracija v prostoru sta eden od nosilcev trajnostnega razvoja občine na vseh področjih (gospodarstvo, kmetijstvo, kultura, okolje, itd.).

Dediščina kot razvojni dejavnik in prostorski potencial

Pri prostorskem načrtovanju je potrebno dediščino obravnavati kot dejavnik kakovosti prostora ter kot vir blaginje in priložnosti za razvoj. Dediščina s svojo raznovrstnostjo in kvaliteto predstavlja pomemben socialni, ekonomski, vzgojni in identifikacijski potencial, katerega mora občina izkoristiti za doseg prostorsko uravnoteženega razvoja.

4 SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI

Varstvo in ohranitev kulturne dediščine je eden od osnovnih namenov in ciljev prostorskega načrtovanja. Z možnostmi, ki jih ima na razpolago, lahko preprečuje njeno poškodovanje, propadanje ali uničenje. Zahteve varstva kulturne dediščine se vključujejo v prostorsko načrtovanje tako, da se upoštevajo:

- varstveni režimi iz aktov o razglasitvi kulturnih spomenikov,
- varstveni režimi za vso evidentirano kulturno dediščino in njeno vplivno območje,
- presoje vplivov na kulturno dediščino.

V tem poglavju so splošni varstveni režimi posplošeni na tip dediščine (arheološka, stavbna, memorialna itd.). Iz priloženega pregleda enot nepremične kulture dediščine pa je razvidno, kateri tip varstvenih usmeritev oz. varstveni režim velja za posamezno enoto dediščine. Za posamezne (večje) enote lahko velja tudi več varstvenih režimov (npr. za območje določenega gradu lahko veljajo režimi za stavbno, vrtnoarhitekturno, arheološko dediščino, ipd.), saj je v preglednici tip varstvenega režima opredeljen po principu pretežnosti.

Splošni režim, ki velja za vse tipe dediščine:

- kulturna dediščina se načeloma varuje in ohranja na mestu samem (in situ);
- varuje se tudi ustrezno veliko območje okoli dediščine, z namenom preprečitve neposrednih ali posrednih negativnih vplivov na dediščino;
- na objektih ali območjih dediščine niso dovoljeni tisti posegi ali takšni načini izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli varovane vrednote in njihovo materialno substanco, ki jih nosi;
- možno so tisti posegi in prostorske rešitve, ki prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali zvišanju njene vrednosti.

Za kakršnekoli posege v enote kulturne dediščine - vključno z vzdrževalnimi deli, ki bi lahko povzročili spremembo videza (npr. barve) ali materialne substance dediščine (npr. novi materiali) - je potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje (45. – 46. člen ZVKD, Ur. list RS, št. 7/99).

4.1 Režim za varovanje arheološke dediščine

Zlasti se varuje:

- zemljišča in zemeljske plasti z arheološkimi ostanki pred različnimi destruktivnimi posegi in rabami (izkopi, nasipi, intenzivna kmetijska in gozdarska raba, gradnja različnih objektov in infrastrukturnih naprav, iskanje najdb s strani nepooblaščenih ljudi itd.);
- prostorski in vsebinski kontekst arheološkega najdišča.

Arheološka dediščina so zemljišča in zemeljske plasti, ki hranijo sledove človekovega delovanja v zgodovinskih obdobjih, ter predmeti iz teh plasti oziroma obdobjih, ne glede na to ali so na kopnem ali pod vodo.

Osnovna izhodišča pri varovanju arheološke dediščine so:

- varovanje najpomembnejših arheoloških najdišč v obliki rezervatov oziroma prostorsko urejenih območij (prezentacija »in situ«);
- ohranitev kulturnega in znanstvenega pomena dediščine pri posegih v prostor z izvedbo predhodnih arheoloških raziskav, pri čemer je treba dati prednost nedestruktivnim metodam (geofizikalni, georadarski terenski pregledi);
- integralno varstvo s sistematičnim vključevanjem v prostorsko načrtovanje na vseh ravneh.

Novi posegi v prostor se arheološkim najdiščem načeloma izogibajo. V robne dele najdišč in v najdišča znotraj poselitvenih območij se lahko posega le, če ni možno najti drugih rešitev in le na osnovi rezultatov predhodnih arheoloških raziskav. Pri gradnji zahtevnih objektov in objektov gospodarske javne infrastrukture je treba zagotoviti predhodno arheološko vrednotenje na celotnem območju predvidenega posega in ne le na območju do sedaj prepoznane arheološke dediščine.

4.2 Režim za varovanje stavbne dediščine

Zlasti se varuje:

- tlorisna in višinska zasnova (gabariti);
- gradivo (substancja) in konstrukcijska zasnova;
- oblikovanost zunanjsčine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barvo, detajli itd.);
- funkcionalna zasnova v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru;
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico (pripadajoči odprti prostor z niveleto površin ter lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin, odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb);
- prostorski kontekst, pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih - cerkvah, gradovih, znamenjih itd).

Varuje se tudi širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin.

Stavbno dediščino zaradi boljše preglednosti delimo na:

- profano (podeželske, mestne in trške stavbe),
- sakralno (cerkve, kapelice, znamenja),
- sakralno-profano (samostani, župnišča).

V stavbno dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi, raziskovalnimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije objekta v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem ter določili konservatorskega programa za spomenik. Usmeritve smiselno veljajo tudi za določene oblike tehniške dediščine (območja, stavbe, skupine stavb, naprave itd.), ki pričajo o razvoju proizvodnih sredstev, tehnologije in tehnične kulture v Sloveniji.

4.3 Režim za varovanje memorialne dediščine

Zlasti se varuje:

- avtentičnost lokacije;
- materialno substanco in fizično pojavnost objekta;
- vsebinski prostorski kontekst območja z okolico in vedute.

Memorialna dediščina prvenstveno obeležuje spomin na pomembnejše dogodke in osebnosti iz naše zgodovine. Kot memorialno dediščino lahko obravnavamo spominska obeležja, spominske plošče, grobove in nagrobnike ter določene prostore in stavbe.

V memorialno dediščino se lahko posega z raziskovalnimi, vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije ter v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.4 Režim za varovanje naselbinske dediščine

Zlasti se varuje:

- zgodovinski značaj naselja;
- naselbinsko zasnovo (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov);
- odnose med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom;
- prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki);
- prepoznavna lega v prostoru oz. krajini (glede na reliefne značilnosti, poti itd.);
- naravne in druge meje rasti ter robove naselja;
- podobo naselja v prostoru (gabariti, oblike strešin, kritina);
- odnose med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, javna oprema itd.).

Praviloma je za naselbinsko dediščino potrebno programiranje revitalizacije in rehabilitacije v okviru urbanističnih, krajinskih ali programskih zasnov. Ukrepi morajo biti prilagojeni tudi posebnim lastnostim posameznega tipa kulturne dediščine (stavbne, memorialne, arheološke itd.) znotraj naselja. V naselbinsko dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.5 Režim za varovanje vrtnoarhitekturne dediščine

Zlasti se varuje:

- kompozicijo zasnove (oblika, struktura, velikost, poteze);
- kulturne sestavine (grajeni objekti, parkovna oprema, skulpture);
- naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vegetacija, voda, relief itd.);
- funkcionalno zasnovano z navezavo na stavbno dediščino oz. stavbe in površine, ki so pomembne za delovanje celote;
- podobo v širšem prostoru z navezavo na okoliški prostor.

Pri drevoredih se zlasti varuje:

- oblikovno zasnovano drevoreda (dolžino, drevesne vrste, sadilno razdaljo, sistem zasajanja itd.);

- ekološke pogoje, ki so potrebni za razvoj in obstoj drevja;
- rastišče pred gradbenimi deli, ki lahko prizadenejo posamezna drevesa;
- posamezna drevesa pred škodljivimi posegi vanje (obsekavanje, poškodbe itd.).

Vrtnoarhitekturna dediščina potrebuje stalno vzdrževanje, ki ga lahko vrši le primerno usposobljen izvajalec v soglasju s pristojno kulturnovarstveno službo.

4.6 Režim za varovanje dediščinske kulturne krajine

Zlasti se varuje:

- krajinsko zgradbo in prepoznavno prostorsko podobo (naravne in kulturne prvine);
- odprti prostor pred urbanizacijo;
- procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini (tradicionalno rabo);
- tipologijo krajinskih prvin in tradicionalnega stavbarstva;
- način navezave na stavbno in naselbinsko dediščino oz. grajeno strukturo.

Kulturna krajina je po Zakonu o varstvu kulturne dediščine spomeniško območje, katerega strukturo, razvoj in funkcijo pretežno določajo človekovi posegi in dejavnost v prostoru. Varstvo kulturne krajine je lahko uspešno le v sklopu celovitega varstva dediščine skozi sistem prostorskega načrtovanje in v sodelovanju z dejavniki, ki s prostorom gospodarijo – kmetijstvo, gozdarstvo, poselitev, infrastruktura itd.

4.7 Režim za varovanje zgodovinske krajine

Poleg alinej iz režima za varstvo dediščinske kulturne krajine se zlasti varuje:

- avtentična lokacija prizorišč;
- preoblikovanost reliefa zaradi zgodovinskih dogajanj, morebitne grajene strukture, vsa gradiva in konstrukcije;
- zemeljske plasti z morebitnimi ostalinami;
- memoriala plastika, likovna oprema in vsi pomniki.

Zgodovinske krajine so kategorija, pri kateri so pomembne predvsem asociativne vrednosti krajine, ki so posledica dogajanja ali dogodkov iz zgodovine.

4.8 Režim za posebne tipe dediščine

Zlasti se varuje:

- ohranjeno materialno substanco;
- lokacijo in prostorsko pojavnost;
- vsebinski in prostorski kontekst navezave enote na okolico.

Pod tipološko oznako »ostalo« uvrščamo enote dediščine, ki jih z običajnimi osnovnimi tipološkimi oznakami ne moremo natančno opredeliti. To so:

- A vodnjaki, napajališča, jezovi, perišča, vodna zajetja, tehnične naprave itd.;
- B ruševine stavbne dediščine;
- C ruševine naselij (npr. opuščene kočevske vasi).

4.9 Vplivno območje

Za potrebe prostorskega načrtovanja se poleg objekta dediščine varuje tudi določena okolica varovane dediščine oz. njeno **vplivno območje**, t.j. območje, v katerem se presoja vpliv določenega posega na varovane lastnosti enote dediščine. Vplivno območje je določeno z zgodovinskega, funkcionalnega in vizualnega vidika. V njem pristojna kulturnovarstvena služba postavlja pogoje, pod katerimi je določen poseg možen ter določa način delovanja obstoječim rabam s ciljem ohranitve ali zagotovitve prostorske integritete, pričevalnosti, dominantnosti, možnosti delovanja dediščine. Če tega ni mogoče zagotoviti, lahko služba ugotovi, da določen poseg ali raba v določenem vplivnem območju nista možna. V primeru načrtovanja bistvenih sprememb ali intenziviranja rabe, ki bi utegnile imeti negativne posledice na lastnosti, pomen ali celo samo materialno substanco varovane dediščine ter na kvaliteto njene okolice, se lahko območje vpliva na dediščino obravnava tudi izven zarisanih območij.

Varovanje enot kulturne dediščine v vplivnih območjih smiselno dopolnjujejo tudi varstvene usmeritve za kulturno krajino, ki varujejo krajinsko zgradbo (naravne kot kulturne prvine), procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini, tipologijo krajinskih prvin ter način povezave s stavbno in naselbinsko dediščino.

Pomembnejše in prostorsko izpostavljene kulturne spomenike varujemo optimalno v njihovem vplivnem območju, kar predpostavlja poleg fizične ohranitve tudi ohranitev skladne krajinske podobe v najširši okolici oziroma vplivnem območju, ohranitev obstoječih funkcionalnih navezav in gospodarske osnove ter celovitosti. Drugo dediščino varujemo predvsem fizično, prostorsko pomembne in izpostavljene objekte pa tudi v njihovem vplivnem območju.

5 SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
22328	Breg pri Ribnici na Dolenjskem - Dvoločni kamniti most	2	2		stavbna dediščina
13410	Breg pri Ribnici na Dolenjskem - Grad Pungart	1	2		arheološka dediščina
14786	Breg pri Ribnici na Dolenjskem - Hiša Breg b.št.	2	2		stavbna dediščina
13408	Breže - Arheološko najdišče Živinska jama	1	2		arheološka dediščina
14787	Breže - Domačija Breže 1	2	2		stavbna dediščina
13409	Breže - Gradišče Hoste in arheološko območje Micnekova jama	1	2		arheološka dediščina
500476	Breže - Spomenik 900-letnici Ribnice	5	2		memorialna dediščina
22468	Breže - Spomenik na kraju ilegalnega partizanskega prehoda čez progo	5	2		memorialna dediščina
9701	Bukovec pri Poljanah - Kozolec	2	2		stavbna dediščina
14788	Bukovec pri Poljanah - Toplar na domačiji Bukovec pri Poljanah 2	2	2		stavbna dediščina
22464	Bukovica pri Ribnici - Spominska plošča v NOB padlim gasilcem	5	2		memorialna dediščina
14789	Bukovica pri Ribnici - Toplar severovzhodno od vasi	2	2		stavbna dediščina
14790	Črnec - Domačija Črnec 4	2	2		stavbna dediščina
14791	Črni Potok pri Velikih Laščah - Toplar v Čeligujah	2	2		stavbna dediščina
591689	Dane pri Ribnici - Kapelica	3	2		stavbna dediščina
23071	Dane pri Ribnici - Razpelo	3	2		stavbna dediščina
13403	Dolenja vas pri Ribnici - Arheološko najdišče sv. Marjeta	1	2		arheološka dediščina
8951	Dolenja vas pri Ribnici - Arheološko območje Mali Humec	1	2		arheološka dediščina
12659	Dolenja vas pri Ribnici - Arheološko območje sv. Rok	1	2		arheološka dediščina
1784	Dolenja vas pri Ribnici - Cerkev sv. Roka	3	2		stavbna dediščina
14792	Dolenja vas pri Ribnici - Gospodarska poslopja v Malih njivah	2	2		stavbna dediščina
2748	Dolenja vas pri Ribnici - Kapela sv. Marjete	3	2		stavbna dediščina
14760	Dolenja vas pri Ribnici - Kapelica Brezjanske Matere božje	3	2		stavbna dediščina
14761	Dolenja vas pri Ribnici - Kapelica na Hribu	3	2		stavbna dediščina
18599	Dolenja vas pri Ribnici - Ožaga	2	2		stavbna dediščina
14762	Dolenja vas pri Ribnici - Pošta	2	2		stavbna dediščina
14763	Dolenja vas pri Ribnici - Spominska kapelica	3	2		stavbna dediščina
13955	Dolenja vas pri Ribnici - Vas	7	2		naselbinska dediščina
23082	Dolenji Lazi - Razpelo nasproti hiše Dolenji Lazi 2	3	2		stavbna dediščina
23081	Dolenji Lazi - Razpelo pri hiši Dolenji Lazi	3	2		stavbna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
	16				
23080	Dolenji Lazi - Razpelo v Vasi	3	2		stavbna dediščina
22476	Dolenji Lazi - Spominska plošča v NOB padlim krajanom	5	2		memorialna dediščina
14764	Gorenje Podpoljane - Kapelica	3	2		stavbna dediščina
2221	Goriča vas - Cerkev Imena Marijinega	3	2		stavbna dediščina
21013	Goriča vas - Drevored med Goričo vasjo in Nemško vasjo	11	2		kulturna krajina
500402	Goriča vas - Marijina kapelica	3	2		stavbna dediščina
22484	Goriča vas - Spominsko znamenje talcem	5	2		memorialna dediščina
13956	Goriča vas - Vas	7	2		naselbinska dediščina
14765	Graben - Kapelica Marije Brezmadežne	3	2		stavbna dediščina
500575	Grčarice - Jedro vasi	7	2		naselbinska dediščina
500425	Grčarice - Lokacija porušene cerkve Sv. Primoža in Felicijana	3	2		stavbna dediščina
14974	Grčarice - Pokopališče	5	2		memorialna dediščina
500525	Grčarice - Spomenik partizanski zmagi nad plavogardisti	5	2		memorialna dediščina
500524	Grčarice - Spominska plošča padlim v NOB	5	2		memorialna dediščina
22471	Grčarice - Spominska plošča partizanski zmagi nad plavogardisti	5	2		memorialna dediščina
14793	Grebenje - Domačija Grebenje 4	2	2		stavbna dediščina
14794	Grebenje - Toplar na južnem robu vasi	2	2		stavbna dediščina
2224	Hrovača - Cerkev sv. Trojice	3	2		stavbna dediščina
14795	Hrovača - Domačija Hrovača 43	2	2		stavbna dediščina
14796	Hrovača - Domačija Hrovača 45	2	2		stavbna dediščina
14797	Hrovača - Domačija Hrovača 46	2	2		stavbna dediščina
14798	Hrovača - Hiša Hrovača 47	2	2		stavbna dediščina
14799	Hrovača - Hiša Hrovača 48	2	2		stavbna dediščina
14766	Hrovača - Kapelica	3	2		stavbna dediščina
14800	Hrovača - Kovačija	2	2		stavbna dediščina
14801	Hrovača - Skedenj pri hiši Hrovača 40	2	2		stavbna dediščina
500506	Hrovača - Spomenik zamolčanim jelendolskim in grčarskim žrtvam	5	2		memorialna dediščina
500505	Hrovača - Spomenik zamolčanim žrtvam na pokopališču	5	2		memorialna dediščina
17033	Hrovača - Stari del pokopališča	5	2		memorialna dediščina
11033	Hrovača - Škrabčeva domačija	2	2		stavbna dediščina
13957	Hrovača - Vas	7	2		naselbinska dediščina
22470	Jelenov Žleb - Grob Josipa Žagarja-Juga	5	2		memorialna dediščina
23065	Jelenov Žleb - Kapelica sv. Antona Puščavnika	3	2		stavbna dediščina
13965	Jelenov Žleb - Spomenik bitki Pri štirni	5	2		memorialna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
9505	Jelenov Žleb - Spomenik bitki v Jelenovem Žlebu	5	2		memorialna dediščina
22554	Jelenov Žleb - Spominske plošče padlim v bitki pri Jelenovem Žlebu	5	2		memorialna dediščina
591675	Jurjevica - Cerkev sv. Križa s pokopališčem in kapelo Božjega groba	3	2		stavbna dediščina
591674	Jurjevica - Kapelice križevega pota	3	2		stavbna dediščina
13958	Jurjevica - Krajinsko območje Jurjevica, Breže	11	2		kulturna krajina
23069	Jurjevica - Razpelo	3	2		stavbna dediščina
500479	Jurjevica - Spomenik zamolčanim žrtvam na pokopališču	5	2		memorialna dediščina
22477	Jurjevica - Spominska plošča v NOB padlim krajanom	5	2		memorialna dediščina
500478	Jurjevica - Spominski plošči padlim v prvi svetovni vojni	5	2		memorialna dediščina
23073	Kot pri Ribnici - Kapelica	3	2		stavbna dediščina
14802	Krnče - Delavnica za suho robo	2	2		stavbna dediščina
14803	Lipovec - Drvarnica in vodnjak na domačiji Lipovec 36	2	2		stavbna dediščina
23078	Lipovec - Marijina kapelica	3	2		stavbna dediščina
13404	Makoše - Arheološko najdišče na Šancah	1	2		arheološka dediščina
22461	Makoše - Spomenik padlim v NOB	5	2		memorialna dediščina
500483	Mala Gora nad Ribnico - Znamenje zamolčanim žrtvam pri Žiglovici	5	2		memorialna dediščina
2386	Maršiči pri Velikih Laščah - Cerkev sv. Urha	3	2		stavbna dediščina
18826	Mlaka pri Kočevski Reki - Posestvo Strmec	2	2		stavbna dediščina
2222	Nemška vas - Cerkev sv. Lenarta	3	2		stavbna dediščina
21014	Nemška vas pri Ribnici - Drevored med Nemško vasjo in Prigorico	11	2		kulturna krajina
14767	Nemška vas pri Ribnici - Kapelica	3	2		stavbna dediščina
23068	Nemška vas pri Ribnici - Razpelo	3	2		stavbna dediščina
22469	Nemška vas pri Ribnici - Spominska plošča Franji Bojc-Bidovec	5	2		memorialna dediščina
13405	Ortnek - Arheološko najdišče Stari grad	1	2		arheološka dediščina
14768	Ortnek - Graščina	2	2		stavbna dediščina
2649	Ortnek - Kapela sv. Jurija	3	2		stavbna dediščina
23061	Otavice - Kapelica pri gasilskem domu	3	2		stavbna dediščina
23075	Otavice - Razpelo	3	2		stavbna dediščina
14804	Praproče pri Ortneku - Toplar	2	2		stavbna dediščina
1785	Prigorica - Cerkev sv. Petra in Pavla	3	2		stavbna dediščina
14805	Prigorica - Domačija Prigorica 8	2	2		stavbna dediščina
13406	Prigorica - Gomila na Vidmu	1	2		arheološka dediščina
23063	Prigorica - Hiša Prigorica 15	2	2		stavbna dediščina
23062	Prigorica - Hiša Prigorica 43	2	2		stavbna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
22478	Prigorica - Spominska plošča Ignaciju Merharju na gasilskem domu	5	2		memorialna dediščina
22479	Prigorica - Spominska plošča Ignaciju Merharju na rojstni hiši	5	2		memorialna dediščina
13959	Prigorica - Vas	7	2		naselbinska dediščina
9657	Pugled pri Karlovinci - Hiša Pugled 2	2	2		stavbna dediščina
592	Pugled pri Karlovinci - Pristava	2	2		stavbna dediščina
14769	Pusti Hrib - Razpelo	3	2		stavbna dediščina
1786	Rakitnica - Cerkev sv. Vida	3	2		stavbna dediščina
14874	Rakitnica - Domačija Rakitnica 33	2	2		stavbna dediščina
14875	Rakitnica - Hiša Rakitnica 41	2	2		stavbna dediščina
23079	Rakitnica - Kapelica pri hiši Rakitnica 9	3	2		stavbna dediščina
500523	Rakitnica - Skupni grob padlih v NOB	5	2		memorialna dediščina
22483	Ribnica - Bronasta skulptura Ribniška partizanska družina	5	2		memorialna dediščina
2220	Ribnica - Cerkev sv. Štefana	3	2		stavbna dediščina
500487	Ribnica - Doprsni kip Janeza Oražma	5	2		memorialna dediščina
22487	Ribnica - Doprsni kip Majde Šilc	5	2		memorialna dediščina
13960	Ribnica - Drevored javorjev ob Kolodvorski	6	2		vrtnoarhitekturna dediščina
13961	Ribnica - Drevored platan ob Majnikovi	6	2		vrtnoarhitekturna dediščina
14770	Ribnica - Glasbena šola	2	2		stavbna dediščina
14807	Ribnica - Gospodarsko poslopje pri hiši Gorenjska 38	2	2		stavbna dediščina
9233	Ribnica - Grad	2	2	valor	stavbna dediščina
22485	Ribnica - Grobišče padlih partizanov ob Cesti na Ugar	5	2		memorialna dediščina
14809	Ribnica - Hiša Gorenjska 25	2	2		stavbna dediščina
14810	Ribnica - Hiša Gorenjska 33	2	2		stavbna dediščina
14808	Ribnica - Hiša Gorenjska 48	2	2		stavbna dediščina
14811	Ribnica - Hiša Gorenjska 60	2	2		stavbna dediščina
14771	Ribnica - Hiša Kolodvorska 12	2	2		stavbna dediščina
14772	Ribnica - Hiša Kolodvorska 14	2	2		stavbna dediščina
14777	Ribnica - Hiša Kolodvorska 17	2	2		stavbna dediščina
14773	Ribnica - Hiša Kolodvorska 18	2	2		stavbna dediščina
14774	Ribnica - Kapelica pri hiši Gorenjska 25	3	2		stavbna dediščina
22488	Ribnica - Lesena plastika Kurirček	5	2		memorialna dediščina
500489	Ribnica - Lesena plastika Ribničan	5	2		memorialna dediščina
7833	Ribnica - Mestno jedro	7	1		naselbinska dediščina
14775	Ribnica - Meščanska šola	2	2		stavbna dediščina
14776	Ribnica - Osnovna šola	2	2		stavbna dediščina
13964	Ribnica - Park ob gradu	6	2		vrtnoarhitekturna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
13966	Ribnica - Spomenik Preplah	5	2		memorialna dediščina
22489	Ribnica - Spomenik vstaje in revolucije	5	2		memorialna dediščina
22492	Ribnica - Spominska plošča Antonu Arku	5	2		memorialna dediščina
22490	Ribnica - Spominska plošča Bojanu Adamiču	5	2		memorialna dediščina
22486	Ribnica - Spominska plošča Francetu Prešernu	5	2		memorialna dediščina
22493	Ribnica - Spominska plošča Jakobu Petelinu Gallusu	5	2		memorialna dediščina
22480	Ribnica - Spominska plošča Jožetu Šešku	5	2		memorialna dediščina
22491	Ribnica - Spominska plošča v NOB padlemu Antonu Majniku	5	2		memorialna dediščina
16904	Ribnica - Štirje tulipanovci ob cerkvi sv. Štefana	6	2		vrtnoarhitekturna dediščina
13962	Ribnica - Vas Gorenja vas	7	2		naselbinska dediščina
14778	Ribnica - Vila Kolodvorska 19	2	2		stavbna dediščina
13963	Ribnica - Vrt pri hiši Gorenjska 3	6	2		vrtnoarhitekturna dediščina
2225	Sajevec - Cerkev sv. Frančiška Ksaverija	3	2		stavbna dediščina
591686	Sajevec - Razpelo ob križišču	3	2		stavbna dediščina
17989	Slatnik - Marijina kapelica	3	2		stavbna dediščina
14812	Sušje - Hiša Sušje 14	2	2		stavbna dediščina
14813	Sušje - Hiša Sušje 9	2	2		stavbna dediščina
17990	Sušje - Kapelica Matere božje	3	2		stavbna dediščina
23076	Sušje - Razpelo pri hiši Sušje 4	3	2		stavbna dediščina
14814	Sušje - Skedenj pri hiši Sušje 31	2	2		stavbna dediščina
22462	Sušje - Spomenik padlim v NOB	5	2		memorialna dediščina
2385	Sveti Gregor - Cerkev sv. Gregorja	3	2		stavbna dediščina
14815	Sveti Gregor - Domačija Sveti Gregor 8	2	2		stavbna dediščina
14779	Sveti Gregor - Kapelica Srca Jezusovega	3	2		stavbna dediščina
14780	Sveti Gregor - Pokopališče	5	2		memorialna dediščina
22473	Sveti Gregor - Sgraffito na šoli	2	2		stavbna dediščina
22475	Sveti Gregor - Spomenik v NOB padlim krajanom	5	2		memorialna dediščina
22474	Sveti Gregor - Spominska plošča Janezu Evangelistu Kreku	5	2		memorialna dediščina
14781	Sveti Gregor - Župnišče	2	2		stavbna dediščina
14785	Škrajnek - Kapelica	3	2		stavbna dediščina
14817	Škrajnek - Prijatelj kozolec	2	2		stavbna dediščina
14816	Škrajnek - Riglerjeva kašča	2	2		stavbna dediščina
13967	Škrajnek - Zaselek	7	2		naselbinska dediščina
500521	Velika gora - Spominska plošča posadki helikopterja	5	2		memorialna dediščina
2647	Velike Poljane - Cerkev sv. Jožefa	3	2		stavbna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
2648	Velike Poljane - Cerkev sv. Tomaža	3	2		stavbna dediščina
14818	Velike Poljane - Domačija Velike Poljane 8	2	2		stavbna dediščina
14819	Velike Poljane - Gospodarsko poslopje pri župnišču	2	2		stavbna dediščina
14820	Velike Poljane - Kajžna bajta	2	2		stavbna dediščina
14782	Velike Poljane - Kapelica Srca Jezusovega	3	2		stavbna dediščina
22463	Velike Poljane - Spominska plošča padlim v NOB	5	2		memorialna dediščina
14783	Velike Poljane - Župnišče	2	2		stavbna dediščina
23077	Vrh pri Poljanah - Kapelica sv. Antona Padovanskega	3	2		stavbna dediščina
14784	Vrh pri Poljanah - Razpelo pri hiši Vrh pri Poljanah 2	3	2		stavbna dediščina
2227	Zadolje - Kapela Matere božje	3	2		stavbna dediščina
2223	Zapuže pri Ribnici - Cerkev sv. Ane	3	2		stavbna dediščina
13407	Zapuže pri Ribnici - Gradišče sv. Ana	1	2		arheološka dediščina
23074	Zapuže pri Ribnici - Razpelo	3	2		stavbna dediščina
22494	Zapuže pri Ribnici - Spomenik padlim v NOB v Lepovčah	5	2		memorialna dediščina
14821	Zlati Rep - Domačija Zlati Rep 5	2	2		stavbna dediščina
22465	Žukovo - Spominska plošča Metodu Mikužu	5	2		memorialna dediščina
22466	Žukovo - Spominsko znamenje padlim v NOB	5	2		memorialna dediščina

Legenda

EŠD		Evidenčna številka dediščine (EŠD) - za vpisane enote ali oznaka predloga za enote v postopku vpisa
Ime enote		Ime enote iz Registra kulturne dediščine (RKD)
Tip		Tip enote dediščine (po RKD)
	0	neznano
	1	arheološka dediščina
	2	profana stavbna dediščina
	3	sakralna stavbna dediščina
	4	sakralno profana stavbna ded.
	5	memorialna dediščina
	6	vrtnoarhitekturna dediščina
	7	naselbinska dediščina
	11	kulturna krajina
	12	zgodovinska krajina
	13	ostalo
Kat.		Kategorija varstvenega režima (po RKD)
	0	neznano
	1	razglasitev za spomenik
	2	varovanje v prostorskih aktih
	3	dokumentarno (arhivsko) varstvo
	4	ostalo
SDP		Razglasitev za kulturni spomenik državnega pomena (SDP)
	SDP	enota je razglašena za SDP
	valor.	enota je valorizirana za SDP (seznam)
Opombe_varstvo		Tip varstvenih usmeritev oz. režima <i>Določen na osnovi tipa dediščine v RKD + dodatni režimi, če je zaradi lastnosti enote to potrebno (režimi so opisani v poglavju 4).</i>
Opombe_status		Opomba glede statusa oz. stanja enote <i>Opombe glede vključitve v seznam oz. izključitve iz seznama.</i>
	degradirano	Enota je degradirana, v teku je izbris oz. sprememba kategorije režima v RKD.
	prost. nepomembno	Enota prostorsko ni pomembna.